

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci: Filip Šrůtek, *Válečné vzpomínky Josefa Malocha jako historický pramen*, FF UP 2013

Práce kol. Šrůtka vychází z originálu vzpomínek odbojáře Josefa Malocha, které vycházejí z jeho života, zejména však z období německé okupace, odboje a věznění v nacistických věznicích a v koncentračním táboře Flossenbürg.

Autor si předsevzal zjistit, jakou historickou hodnotu mají tyto vzpomínky. Úkol to jistě nebyl jednoduchý: Maloch nepatřil k čelným osobnostem odboje, naopak, mohli bychom ho označit za jednoho z odbojových „pěšáků“ (což samozřejmě nesnižuje hodnotu jeho odbojové práce), nicméně právě tento fakt způsobil – vedle absence historických zpracování na toto téma, – že se Šrůtek musel při jejich analýze opřít o pramenné zdroje a to jak úředního charakteru, tak o vzpomínky pamětníků. Lze dodat, že neopomenul žádný ze základních pramenných zdrojů, když klíčovým pramenem pro verifikaci mu byl Malochův spis z Vojenského historického archivu, kterým tento odbojář žádal podle zákona 255/46 Sb. o uznání účasti v odboji a kde byla tato činnost (a také věznění) úředně prověřovány. Dále využil obsáhlého fondu vzpomínek Českého svazu bojovníků za svobodu, uloženého v Národním archivu a dalších fondů, vztahujících se zejména k věznění J. Malocha.

Práce je rozdělena do sedmi kapitol, do úvodu, kde je nastíněn cíl práce, následuje životopisná črta, přibližující stručně životní osudy autora vzpomínek. V dalších částech se Šrůtek zabývá Malochovou motivací k sepsání paměti, která naznačuje, jak složitá někdy bývala cesta k odblokování negativních vzpomínek na prožité útrapy a ke vzetí pera do ruky. Popisuje i nejednoduchou cestu k získání rukopisu, stejně jako druhého významného pramene – audionahrávky Českého rozhlasu v Hradci Králové s Malochovou vzpomínkou na Flossenbürg.

Poté následuje hlavní část, věnovaná analýze textu vzpomínek. Šrůtek konfrontuje jejich text – zejména v části věnované odboji, zatčení, věznění J. Malocha a také pochodu smrti na konci války – jak s dosavadními výsledky bádání, tak s jinými pramennými zdroji. Zde možná poněkud anorganicky vystupuje z textu obsáhlejší pasáž o pardubické služebně gestapa. V případě této rozsáhlé kapitoly 5. víceméně jde o historický přehled událostí, spojený s Malochovou anabází od odboje přes zatčení až k pochodu smrti, prokládaný příslušnými citáty ze vzpomínek Malocha či dalších pamětníků. Zajímavé je ztotožnění některých konkrétních událostí, které by bez příslušného výkladu čtenáři mnoho neřekly (např. poprava admirála W. Canarise a spiklenců z atentátu na Hitlera ve Flossenbürgu).

V závěru autor charakterizuje archivní prameny, ze kterých čerpal (i když tato pasáž by asi měla být spíše v úvodu) a hodnotí význam Malochových pamětí.

Práci doplňují přílohy vycházející jak přímo z Malochových vzpomínek, tak od jeho rodiny či ze zdrojů sekundárních (internet, publikované i nepublikované práce) a samozřejmě nezbytný seznam pramenů a literatury, včetně internetových zdrojů. Vzhledem k rozsahu vzpomínek nebylo možno je přepsat jako přílohu (výrazně by to překročilo proponované rozsahy tohoto druhu prací), nicméně autor fotokopie vzpomínek a také audiozáznamu J. Malocha přiložil ke svém práci na CD-ROM.

Bakalářská práce F. Šrůtka splňuje všechny nároky, které jsou na tyto práce kladeny a to včetně složky jazykové. Je původním a originálním dílem, zpracovaným na základě literatury i archivního výzkumu, přináší řadu nových a doposud nepublikovaných poznatků. Doporučuji proto bakalářskou práci Filipa Šrůtka k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 27. dubna 2013

doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc.